UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Disputatio Theologica. De modo Ligandi & Absolvendi Peccatores Consuetudinarios & Recidivos

Joachim <A Jesu-Maria>

Namurci, 1693

Articulus IV. Relapsus præcisè secundùm se non est signum carentiæ propositi emendationis nec Confeßionum præcedentium nullitàtis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39165

Visual Library

verbo pœnitentis id affirmantis? Utrobique igitur pœnitenti credendum, *Quia nemo hominum novit.* Secundùm Apost. 1. ad Corinth. 2. *Quæ in homine sunt nisi spiritus hominis qui in ipso est*, & S. August. tract 74. in Joan. *Faciem videmus alterius, nostram videre non possumus, conscientiam nostram videmus, alterius non videmus.*

ARTICULUS IV.

Relapsus præcisè secundùm se non est signum carentiæ propositi emendationis nec Confessionum præcedentium nullitàtis.

ADversarii ex hoc quod vident pœnitentes sæpiùs relabi in eadem peccata, inferunt non habuisse propositum vitam emendandi, dum sunt confessi, quam autem immeritò hæc opinentur argumentum sequens demonstrabit.

Effectus qui potest provenire à duabus causis diversis, neutram determinatè infert, atqui relapsus potest provenire à duabus causis diversis scil à carentiâ propositi, vel à mutatione propositi, sivè ut Adversarii loquuntur, ab impœnitentiâ, vel ab instabili pœnitentiâ; ergò neutram determinatè infert seu manifestat: & quia ipse est sui accusator, defensor & testis, nemoque præsumitur ita suæ salutis immemor, ut falsum in foro interno deponat; quia Deo reconciliari quærit: ideò nisi ratio manifesta sit in contrarium, judicatur ex inconstantia relapsum provenire.

Confirmatur, S. Chrisost. homil. 6. de pœnit consulit millies confiteri nonobstantibus millibus relapsibus; ergò relapsus non potest esse signum impœnitentiæ, *si peccaveris*, inquit, *peccatum confitere, si millies peccaveris persta millies confiteri.*

Rationem reddit Sol Angel. 3 p. q. 84. art. 10. *Dicendum quod pœnitere est anteacta peccata deflere,*

& flenda non committere, sc. simul dum flet, vel actu vel proposito, ille irrisor est & non pœnitens, qui simul dum pœnitet, agit quod pœnitet, vel proponit iterum facturum quod gessit: quod autem aliquis posteà peccet; vel actu vel proposito, non excludit quin prima pœnitenti vera fuerit: NUNQUAM ENIM VERITAS PRIORIS ACTUS EXCLUDITUR PER ACTUM CONTRARIUM SUBSEQUENTEM: *sicut enim verè cucurrit quî posteà sedet: ita verè pœnituit qui postea peccat.*

Ex quibus patet relapsum non esse signum nullitatis confessionum, quia in tantum foret signum nullitatis, in quantum foret signum carentiæ dispositionis. Hanc sententiam etiam tenet Reginaldus, aliique quamplurimi §. 2. citati & posteà citandi.

Dices si relapsus secundùm se non sit signum carentiæ doloris & propositi, ergò poterit peccator post millenos relapsus absolvi, mox ac fuerit confessus.

℟. Negando consequentiam, quia absolutionis dilatio ex aliis capitibus utilis aut necessaria esse potest: v. g. quia tanta inest recidivo negligentia & salutis incuria, ut remedia præscripta non applicet, vel leviora applicata nil operantur, vel quia spes emendationis abest, vel quia obligationibus satisfacere renuit aut omisit, &c. ut dicemus §. 2.

§. 1.

Oppositio Adversariorum.

ARgumenta præcipua desumunt Adversarii ex SS. PP. testimoniis, quæ ab eorum sensu ad intentum suum detorquent, quæque jam pridem à sententiarum Magistro l. 4. dist. 14. & à SS. Thoma & Bonavent. in Comment. in illum locum explicata sunt & soluta. Illis etiam usi sunt tunc temporis hæretici ad Sacramenti Pœnitentiæ reiterationem eliminandam, ad quod celeri passu tendere videbantur adversarii, nisi à Sede Apostolicâ eorum conatus fuisset repressus.

Obiiciunt 1. Gregor. dicit *pœnitere est anteacta deflere & flenda non committere.* Idem habet Ambrosius & alii SS. PP. Latini.

℟. Magister *anteacta deflere & flenda non committere rectè accipi possunt, ut non ad diversa tempora: sed ad idem referantur; ut si tempore quo deflet commissa mala non committat (voluntate aut opere) flenda.* Subdit enim Gregor. *nam qui sic alia deplorat ut alia committat, adhuc pœnitentiam agere aut dissimulat aut ignorat: quid enim prodest si peccata luxuriæ quis deplorat & adhuc avaritiæ æstibus anhelat?*

Instant, *irrisor est & non pœnitens*, inquit Isidorus, *qui adhuc agit quod pœnitet: nec videtur Deum poscere subditus, sed subsannare superbus.*

Respondet Magister, *ille irrisor est &c. Qui sic commissa plangit, ut plangenda (voluntate aut operare) committere non desinat:* Concordat Doctor Angel. §. præced. & S. August. in Enchir. cap. 70. *Cavendum est*, inquit, *ne quis existimet nefanda illa crimina, qualia qui agunt regnum Dei non possidebunt, quotidie perpetranda & eleëmosinis quotidie redimenda.*

Instant, *Lavatur & mundus est, qui præterita plangit & flenda iterùm non committit, lavatur & non est mundus qui plangit quæ gessit, nec deserit, & post lachrymas ea quæ fleverat repetit. Inanis est enim pœnitentia quam sequens coinquinat culpa: nil prosunt lamenta si replicantur peccata*; his aliisque similis farinæ utuntur adversarii. Quibus

Respondet laudatus Magister, *Ille etiam qui post lachrymas repetit quæ flevit, lavatur ad tempus: sed mundus non est; id est illa munditia non est ei sufficiens ad salutem, quia est momentanea & non perseverans. Item illud inanis est pœnitentia ... sc. carens fructu illius pœnitentiæ, quam sequens culpa non coinquinat.*

Illius enim fructus est vitatio gehennæ & adeptio gloriæ: morificatur illa pœnitentia, & alia anteacta bona per sequens peccatum, ut non sentiant mercedem quam meruerunt cùm fierent; & quam haberent si peccatum non succederet: sed etsi de peccato succedenti pœnitentia agatur, & pœnitentia quæ præcessit & alia ante bona opera reviviscunt.

Prosequuntur Adversarii: *nil valet veniam de malis poscere & mala iterare.*

℟. Magister, *nil valet ad salutem vel veniam in fine vitæ consequendam: quia nihil relinquitur de vitæ munditia*, sc. adveniente peccato, quia mortificatur; hoc tamen sublato omnia bona reviviscent.

Per hæc & similia quæ uno verbo expressimus solvuntur omnia congesta ab adversariis, sicut & illud quod oppununt ex August. dicente, *Pœnitentes, pœnitentes, pœnitentes, si estis pœnitentes & non irridentes, mutate vitam. Si pœnitens es, pœnitet te, si non pœnitet te, pœnitens non es, si ergò pœnitet, cur facis quòd malè fecisti? si fecisse pœnitet, noli facere, si adhuc facis, certè non es pœnitens.*

Respondemus Augustinum velle, sicut alii SS. PP. talem desinere esse pœnitentem, hoc ipso quò relabitur. Tunc enim est canis reversus ad vomitum, malæ fidei Christianus: (fidem enim quam de non relabendo sposponderat fregit (arbor mala malos fructus faciens, superbus, subsanniens, stultus, &c, Ex quibus tamen malè infertur talem fuisse quando modo explicato §§. præcedentibus ad confessionem accessit.

Instant August. vel Auctor Libri de verâ & falsâ pœnitentiâ ait, *pœnitentia est quædam dolentis vindicta, semper puniens in se quod dolet commisisse.*

℟. Magister intelligenda esse de pœnitentiâ perfectorum, *eorum*, ut inquit D. Thom. ibidem sc. *quæ pœnitentiæ sunt perfectæ, eam usque ad finem vitæ con-*

tinuantes, pœnitentia est semper puniens in se habitu vel proposito, sed non semper actu, pœnitentia verò imperfectorum de quibus agimus, potest facilè amitti; nec ex hoc potest inferri malam fuisse sivè diù sivè parùm perseveret.

Hoc ipsum S. Greg. asserit homil. 30 in Evang. *dum* dicit: *in quorumdam corda venit Deus & mansionem non facit, quia per compunctionem quidèm Dei respectum perceperunt, sed tentationis tempore hoc ipsum, quod compuncti fuerunt obliviscuntur: sicque ad perpetranda peccata redeunt ac si ea minimé planxissent*: & licet ea compunctio & lautio, id est peccatorum ablutio ad tempus tantùm duraverit, imò licet momentanea fuerit, secundùm magistrum, reviviscet, si de peccato eam mortificante pœnitentia agatur: & cum nihil reviviscere possit, nisi priùs vitâ informatum fuerit: hinc patet pœnitentiam & lautionem illam ad tempus, imò momentaneam, amatam fuisse: utique per *Dei respectum*, quem perceperunt illi in quorum corda venit; ut loquitur S. Gregor. quia verò per peccata expulsus est, ideò non fecit mansionem: ex quo non sequitur ad eos non venisse: oppositum enim S. Gregorius in verbis supradictis expressissimè asserit.

Ex quibus rursùs patet Glossas Adversariorum de finali vel longâ perseverantiâ ad judicandum de dispositione recidivi, contrarias esse Magistro sentent. nobilibus & sanctissimis in eum commentatoribus. Quia *veritas prioris actus numquam excluditur per actum contrariũ subsequentẽ. Sicut enim verè cucurrit qui posteà sedet, sic verè pœnituit qui posteà peccat*: S. Th. sup.

Reflectant quæso ad ly *numquam*, & videbunt nisi cæcutiant in luce meridiana oppositum sibi Solem Angelicum: cujus luce unà cum vaticani claritate; Utinam illuminentur mentes eorum, ut in posterum

discant sapere ad sobrietatem.

Instat, gratia est habitus difficilè mobilis, ergò si peccator eam recepisset, saltem per notabile tempus absque relapsu perseveraret.

Respondet Sol Angelicus 3. p. q. 79. art. 6. ad 1. *quod effectus hujus Sacramenti recipitur in homine secundùm hominis condtiionem; sicut contingit de qualibet causa activa, quod ejus effectus recipitur in in materia secundùm modum materiæ: homo autem in statu viæ est ejus conditionis quod liberum arbitrium ejus potest flecti in bonum & malum*, equidem *parvo momento*, ait S. Augustinus art. 2. citatus; *Vndè licet hoc Sacramentum quantum est de se habeat virtutem conservativam à peccato, non tamen aufert homini possibilitatem peccandi.* Cùm autem peccatores noviter conversi, sint novellæ & teneræ vitæ spiritualis plantæ, non mirum esse debet, si flante tentationis vento evellantur; nec ex hoc inferas præstare; ut per longa exercitia in illâ spirituali vitâ firmentur, & radicentur: quia si nonobstante Sacramentali gratiâ ita fragiles remaneant: quid quæso sine ea erunt? ad quod attendentes S. Carolus Borromæus & Salesius Instructione Confessariorum, & Concil. Provinc. 6. asseruerunt *ordinaria & præcipua pro quâlibet personâ contra relapsum remedia, esse frequentem Confessionem & Communionem.*

Instant, *Qui diligit Deum orabit pro peccatis & continebit se ab illis*, ut dicit Ecclesiasticus & Joannes, *si quis diligit me sermonem meum servabis*: Gregor. autem asserit *amorem Dei numquam esse otiosum & magna operari.*

℟, Hæc verificari *pro tempore quo diligit*, ut dicitur dist. 2. de pœnitent. tuncque amor magna operatur saltem *quoad Charitatis propositum*, ut docet Magi-

ster noster S. Thom. de spiritualibus creaturis.

Instant: dicitur Proverbiorum 4. *Iustorum semita quasi lux splendens procedit & crescit usque ad perfectum diem.* Et ad Corinth. 1. cap. 1. *IESVS CHRISTVS confirmabit vos usque in finem sine crimine.*

℟. Hæc dici de illis quibus misericors Dominus donum perseverantiæ sine interruptione vel confirmationis in gratiâ contulit: inauditum est hæc requiri pro salutari dispositione ad Sacramentum Pænitentiæ.

Instant, S. Gregorius dicit, Deus veniet in corda eorum, qui diligunt eum & quod mansionem faciet.

℟. Ad hoc argumentum solutionem patêre ex dictis; quantùm est ex se Deus mansionem facit & de facto manet donec dilectio Dei ab amore terrenorum superatur.

§. 2.

Signa animi indispositi ad Absolutionem.

IN Corollario 5. Thesis nostræ anni 1687. expressimus peccatores indispositos esse judicandos quando ratio apparet in contrarium his, quæ dicunt, illam autem sufficienter apparere judicavimus dum occasiones peccandi non vult deserere, bonum alienum restituere, famam reparare, injuriam remittere, vindictæ animum deponere, officiis & muneribus suis satisfacere, monita salutaria recipere, atque animo impœnitenti pœnitentiam non vult acceptare.

In his & similibus casibus non est pœnitenti credendum; sed debet illi denegari absolutio propter propositi emendæ carentiam, debet insuper denegari quando nulla spes emendationis apparet: & quia illa denegatio est violentum remedium poterit etiam applicari quando magis temperata nihil proderunt; sicut in medicina corporali, ait S. Thom. 4. sentent. dist. 18. & 19. *Sapientis medici est à levioribus medicinis*

incipere & minùs periculosis, quando autem levis medicina non sufficit, tunc debet medicus efficaciorem medicinam apponere, non statim efficacissimam: ut quàm minùs potest fieri gravetur ille, cui mederi volumus.

Similem doctrinam retulimus ex S. Carolo Borromæo. Institut. Confess. p. 2. cap. 15. &c. *Non solùm absolvere eos non possunt qui peccato mortali constanter valedicere non decernunt; sed nec illos etiam, qui quamvis asserant peccatum se velle deserere, tamen unà dicunt videri sibi, non se illius commercium esse relicturos,* NISI VELINT REMEDIA APPONERE, *sine quibus Confessarius judicat ad vomitum redituros. Est praterea consultum absolutionem differre donec appareat evidens emendatio: in his qui tametsi dicant & polliciantur quod se examinant à peccato, tamen probabilem Confessario faciunt metum nè contrarium contingat. Ex hoc genere esse solent plerique adolescentes, qui in otio vitam agunt, quiluxui dediti crapulam & inhonestos amores sequuntur, qui libidinibus pascuntur, verba obscena proferunt, murmurant, in odiis & detractionibus versantur quotidiè, & confessionem differunt in ultimos Quadragesimæ dies.* Quia ait in Concil. Provinc. 5. *Ita divinis officiis Confessarij & frequenti populi concursu defatigati obruuntur, ut cum talibus tàm salutare ministerium peragere nequeant. Idem faciendum est cum his qui multis annis in peccatis suis perdurant, nullâ enim adhibitâ operâ in emendationem vitæ, in eadem peccata iterùm atque iterùm labuntur; inde nec eos absolvat qui cum peccatis mortalibus simul etiam eorum occasiones vitare planè non proponunt.*

Coroll. 6. Prædictæ Thesis notavimus S. Carol. non excludere illos à beneficio absolutionis qui non differunt *ad ultimos Quadragesimæ dies*, vel tunc adeunt Confessarios *quibus vacat tàm salutare minisle-*

vium cum illis peragere, voluntque apponere remedia sine quibus Confessarius judicat ad vomitum redituros, item nec eos qui aliquam operam in emendationem vitæ adhibuerunt, licet iterùm atque iterùm relabantur.

§. 3.

Explicatio dictorum.

NUllum conatum aut operam in emendationem vitæ adhibere censemus, dum a Confessario moniti, ab eo præscripta contra relapsum remedia negligunt, vel insurgente tentatione suâ industriâ ad illam superandam nil conferunt: quoties verò monitionem hanc neglexisse debent, ut absolutionis beneficio priventur? Prudentiæ Confessariorum determinationem semper reliquimus: quia ex multis circumstantiis dependet quæ eædem in omnibus recidivis non reperiuntur: & ideò autores non eodem modo loquuntur: nam aliqui sustinent absolutionem esse differendam post duas aut tres monitiones; si nihil conati sunt, alii post tres aut quatuor: & alii post plures. Immò circà hunc casum, an sit absolvendus ille qui ter monitus ut vitam emendet, nullum omninò conatum & operam adhibuit? Tres sententias suis gravibus authoribus & rationibus fulcitas refert N. P. Andræas à Matre Dei tract. 18. de voto & juram: cap. 2. in fine, quarum prima dicit posse absolutionem differri, & quandòque expedire: 2. Dicit non posse differri, si recidivus dissentiat: 3. Autem affirmat non tantùm posse, sed etiam debere, nisi majora doloris signa præbeat, atque nullo compellente, sed ex indignatione contra relapsum accedat: vel nisi scandali, desperationis, confessionis odii aut hujusmodi periculum adsit: *Cavendum est* enim secundùm Catech:

thec: Roman: de Sacram: Pœnit. *Ne semel dimissi amplius non redeant.*

Pro primâ referuntur ab eodem P. N. Andræa Sanchez, Palaus, Bonacinas, Sayrus, Suares, Leander, Thomas Hurtado. Pro secundâ Henriquez, Tannerus, Silvester, Maure, Joannes Sanctius. Pro tertiâ Bartholom. de Medina, Prado, Lud. Lopez, Trullenk, Azorius, Rodriguez: quibus addi potest Ledesma, Lugo, Lessius, Laiman. & alii. Hæc ultima propter limitationes & præcautiones quas adhibet vix differt à 1. utriusque praxim Confessariorum prudentiæ subjecimus. A 2. verò ubique recessimus, ut patet ex omnibus nostris Thesibus & scriptis Theologicis: in quibus reperies *non debere absolvi recidivos vel consuetudinarios, qui nullam aut insufficientem emendationis spem dant, & posse absolutionem per modum medicinæ illis differri, in quibus leviora remedia nil operantur.* Ex quibus etiam patet quàm falsò imaginati sunt adversarii nostri nos laxitates & sententias animarum saluti perniciosas docere.

Advertit Reginaldus l. 2. de prudentiâ Confessarii cap. 8. in dicto casu. *Neque illi eo solo nomine absolutionem negandam esse tamquam impœnitenti, quia recidisse in idem peccatum non est necessarium argumentum defectus veræ pœnitentiæ, sed signum infirmitatis.* Idē docent expressè plurimi tàm in hoc § quàm 2. & alius citati. Totis igitur viribus insudandum est ut ad absolutionem disponantur: quòd si fieri nequeat; nitendum est, ut dilationem patienter ferant. Recedivorum quamplurimùm interest: *Ad Confessionem properare medicoque ulcus ostendere, qui curet & non exprobet.* S. Joannes Chrisost. hom. 20. in Genesim.

Ut patet nos viam mediam semper tenuisse, restat videndum quomodò ab altera extremitate discernamur.

§. 4.

Differentia Praxium.

EX dictis facilè colligi potest differentia praxis adversariorum à nostra: illi sæpissimè & ferè semper propter relapsus absolutionem differunt: nos rarò & omninò ab ipsorum salutis incuriâ coacti.

Illi ad longum tempus donec habitus vitiosi per oppositam consuetudinem sint destructi, aut ferè destructi: nos autem ad breve tempus donec sufficienter sint per propositum revocati & facti involuntarii.

Illi attribuunt relapsus propositi carentiæ: ex quo inferunt confessiones plerasque esse sacrilegas vel nullas: nos verò inconstantiæ propositi eos attribuimus, adeò q; confessiones ordinariè validas fuisse censemus.

Ex quibus dictis patet nihil pro illis in posterioribus Thesibus à nobis dictum fuisse: nec sententiam quam in Thesibus anni 1687. & 1688. sustinuimus immutasse: sed tunc & modo viam mediam in Scriptura, Patribus, ratione, gravissimisque authoribus fundatam, secundùm quam tuti incedamus, elegisse.

Sequitur finaliter nos non incidere in gravamina & inconvenientia sequentia, quæ adversarii nostri tenentur deglutire.

1. Consuetudinarios & recidivos, solummodò attritos qui per absolutionem salvarentur, eâ negatâ damnari, si improvisâ morte rapiantur.

2. Parochos recidivos solummodò attritos in festo in quo populus alterius non habet copiam, ut Missam audiat, debere vel sacrilegè celebrare vel infamari; utrumque per nostram sententiam evitatur.

3. Idem dicendum de Nubilibus Recidivis, quorum parentes & amici sunt ad nuptias convocati.

4. Similes perplexitates patiuntur adversarii in consuetudinariis & recidivis moribundis; cùm judi-

cent vitæ emendationem & exercitationem diuturnam, in pœnitentialibus operibus necessariam esse ad absolutionem obtinendam; hæc autem exercitatio sit illis impossibilis, si conformiter ad sua principia agere velint, absolutionem tenentur denegare.

Dices 1. ex nostrâ doctrinâ eadem gravamina sequi, quia dum leviora nil prosunt remedia, absolutionis dilatione tamquam potentiori utimur.

℟. Quod tali remedio non esse utendum judicavimus, quando adest scandalum aut alterius inconvenientis periculum, ut patet ex §. præcedenti & dato quod interdùm uteremur: non sequitur tunc fore gravamen ut diximus §. 2. hujus art. ex S. Thom. quia ubi remedia leviora nil operantur, necessitas efficacioribus utendi nos compellit: hoc ipsum exemplis declarat Sol Angelicus locis ex 4. sentent. citatis: sicut enim benigna Mater Ecclesia non solet primùm proferre excommunicationem in delinquentem nisi adsit contumacia: & Dominus noster præceptum denunciandi delinquentem non vult primùm obligare: nisi præmissa fraterna correctio nihil prosit: tuncque nisi gradatim procedendo, ita ut post correptionem secretam adhibeatur unus aut duo testes; deindè deferatur superiori ut Patri: posteà si delictum perseveret deferatur ut Judici: sic etiam in nostro casu judicamus procedendum: & sicut observato hoc benignitatis processu excommunicatio, aut criminis denunciatio non potest dici injustum gravamen: sic absolutionis dilatio non est dicenda: dum interdum & omninò coacti eâ utimur.

Dices 2. SS. PP. non reputaverunt olim gravamen, quod Catechumenis differretur Baptismus ad diem Paschæ & Pentecostes, nam pertinet ad divinam providentiam contritionem perfectam eis largiri vel perservare à subitaneâ morte, illos, qui vel ad Baptis-

mum vel pœnitentiam fructuosè suscipiendam disponuntur..

℟. Disparitatem manifestam esse inter adversariorum exemplum & casum nostrum: quia non differebatur Baptismus invitis Catechumenis, nisi quantùm erat necesse ut instruerentur, eorumque voluntas probata foret an Leges Christianismi ex animo amplecterentur: præterea quilibet etiam Laïcus potest in necessitate baptizare, non tamen potest absolvere, adeòque non militat æquale periculum decedendi absque Sacramento, deindè Ecclesia numquam censuit Baptismum extra illos dies esse nullum, sicuti censent adversarii nullas esse absolutiones ante longa pœnitentiæ exercitia datas. Denique tantùm differebatur Baptismus ad prædictos dies dum circa illa tempora voluntatem numero Catechumenorum adscribendi manifestabant; si verò post Pentecosten adscribi postulabant, ad longum tempus non differebatur Baptismi collatio, ut patet ex Manuali Attrebatensi & aliis: illud verò de divinâ providentiâ, sine ullo fundamento dicitur. Ubi quæso scriptum est vel cui revelatum est hoc insolito providentiæ suæ modo erga infames peccatores misericordem Dominum sese gerere, cui tot pueros propriâ voluntate impollutos in damnationem æternam relinquit? & licet majorem illis infamibus infinitæ misericordiæ suæ gratiam sæpius præstet, tamen per extraordinariam providentiam sine fundamento ex scriptura desumpto fieri, non est affirmandum.

Dices 3. nonobstantibus allegatis SS. Patres primitivæ Ecclesiæ absolutiones differebant donec longas immò publicas peccatores peregissent pœnitentias. Huic argumento.

Responderi solet dupliciter 1. Dissimulato antecedente negando consequentiam: quia à jure per con-

ſuetudinem abrogato non valet Argumentum. Eſſe autem morem illum abrogatum patet ex contraria praxi, cui nec Pontifices, nec conſilia contradixerunt, ſed potiùs illam approbarunt ut ex multis patet, & noviſſimè ex decreto Alex. 8. condemnantis propoſitiones in limine hujus Theſis poſitas.

℟. 2. Negando antecedens reſpectu occultorum peccatorum: nam Joannes Morinus oculatiſſimus per 25. annos antiquitatis inſpector in præfatione operum ſuorum teſtatur. *Nihil nunc in pœnitentiæ Sacramento Eccleſiam Catholicam imperare aut uſurpare, quam quod ab antiquiſſimis Patribus viriſque Apoſtolicis imperatum olim aut uſurpatum fuit, verum etiam quod univerſus Oriens & Occidens & univerſa Chriſti Eccleſia quâcumque terrarum diffunditur ab Apoſtolis accepit, & in hunc uſque diem obſervatione continuâ uſurpatur:* ſcilicet quoad modùm abſolvendi ut jam ex teſtimoniis ſequentibus patebit, nam quoad aliquas ceremonias accidentales atque veterum rigoroſorum Canonum mitigationes quædam variatio *id infirma Chriſtianorum fide expoſtulante contingit.* Et l. 9. cap. 1. ſic concludit *nos poſt diligentem hujus rei conſiderationem & innumerorum antiquitatis teſtimoniorum & exemplorum variis ſæculis editorum inter ſe collationem deprehendimus, pleriſque peccatorum gravium (hoc eſt quæ per publicam pœnitentiam non expiabantur) mortem æternam inferentium, generibus ex more quo nunc & ab aliquot ſæculis obſervatur ab ipſis Eccleſiæ incunabilis conceſſum fuiſſe.* Et cap. 14. *Crimina omnia quæ illis ſæculis non expiabantur per pœnitentiam publicam, ſtatim aut paulò poſt editam Sacerdoti confeſſionem remittebantur: paucis exceptis quæ cum publica erant Communionis Euchariſtiæ privatione nonnunquam à Canonibus caſtigabantur.*

 Fate-

Fatemur etiam Christianos illius temporis fuisse adeò ferventes; ut pro privatis & occultis peccatis publicam pœnitentiam enixè postularent: ad hinc rigorosissimam Pœnitentiam nullus cogebatur ut advertit S. Joannes Chrisost. homil. 21. ad populum Antioch. *Nec hoc tantùm mirabile*, inquit, *quod peccata nobis dimittit Deus, verum ipsa non revelat nec manifestare facit, nec accedentem cogit in medio patrata edicere: sed sibi soli rationem reddere jubet & confiteri.* Idem repetit homil. 31. in Epist. ad Hæbr. & S. August. rigorosos ministros tam benigni Dei increpat dicens, Serm. 16. de Verbis Dñi: *Solus nosti & coram omnibus vis arguere, non es corrector, sed proditor.* Idem docet S. Leo Epist. ad universos Episc. per Campaniam, &c. Et alii communiter.

Pro majori luce dictorum advertendum est duplicem primitivæ Ecclesiæ tempore fuisse collatam absolutionem, unam sacramentalem, aliam cermonialem, illa citò dabatur ordinariè confitenti peccata occulta, ut vidimus ex Morino; hæc differabatur donec publicam pœnitentiam, qui eam exercebant, absolvissent, fiebatque per Episcopi manuum impositionem dùm ad Sacram Corporis Dñi Communionem restituebantur.

§. 5.

Aliud Inconveniens ex adversâ sententiâ.

NOn parvum iterùm sequitur inconveniens ex sententiâ adversariorum, nimirùm sæpè recidentes in venialia non posse absolvi, sicque justè & piè viventes, de quibus dicitur septies in die cadit justus, beneficiis & gratiis Sacramenti Pœnitentiæ esse pri-

vandos : cùm enim ſepties in die reincidant, non poſſunt adverſarii de eorum propoſito certificari.

In omne latus ſe vertunt adverſarii, ut ab hoc gravamine ſe expediant : aliqui dicunt magnam eſſe diſparitatem inter mortale peccatum & veniale, adeoque non eſſe eodem modo de eis ratiocinandum.

℟. Quò ad gravitatem toto cœlo differre : non tamen quò ad neceſſitatem propoſiti emendationis : nam omnes Theologi tenent, quod nec adverſarii negare poſſunt, in confeſſione venialium neceſſarium eſſe propoſitum ea emendandi, ſicut in confeſſione mortalium igitur propoſitum mortalia emendandi. Etſi relapſus in mortalia inferat defectum propoſiti emendandi mortalia, relapſus in venialia infert etiam defectum propoſiti emendandi venialia, & in hoc conſiſtit vis & paritas quam numquam valebunt deſtruere.

Reſpondent alii nullam eſſe obligationem venialia confitendi.

℟. Iterùm hoc illis concedendo, nec tibi eſt caſus noſter : ſed an poſſint abſolvi : non obſtantibus relapſibus, negativâ ex adverſariorum principiis manifeſtè ſequitur, adeòque praxim Sanctorum qui quotidiè aut ſæpè confitebantur, atque Religioſarum familiarum Conſtitutiones, & Statuta ab Apoſtolica Sede approbata contemnunt, innumeris gratiis privat animas juſtas aureſque pias offendunt; quare non majori eget confutatione.

§. 6.

De occasione proximâ

CUm præcedentes casus sint de consuetudinariis & recidivis non existentibus in occasione proximâ de hâc restat agendum.

Dicimus existentes in occasione proximâ voluntaria, id est quæ potest deseri absque peccato aut gravissimo incommodo, puta vitæ periculo, infamiæ, &c. posse 1. vice absolvi modò occasionem dimittere promittant: sequentibus vicibus, nisi occasio sit relicta vel in remotam conversa, debent remitti donec promissioni satisfecerint. Existentes verò in occasione proximâ, involuntaria possunt absolvi modo remediis contra illam præscriptis utantur: si ex illis nulla emendatio habeatur, agendum est cum his, sicuti cum recidivis.

Audiamus S. Carol Borrom. Pastorum Inst. c. 16. *At verò cum usu venire possit ut ex omnibus, quæ solers & circumspectus Confessarius excogitaverit, nullum remedium potuerit habere, cur pœnitens absque periculo & scandalo magno debeat occasionem præscindere. Vtatur Confessarius his viis. Primò absolutionis beneficium eò usque abstrahat, donec emendationis indicia videat: maximè si absolutio citra aliquod periculum vel infamiam procrastinari possit, eaque doloris signa prospiciat, eamque animi dispositionem promptitudinemque suscipiendi omnia,*

quæ

quæ pro ejus emendatione necessaria Confessarius judicabit: quo tempore remedia Pœnitenti hujusmodi proponet, quæ magis opportuna magisque necessaria apparebunt, v. g. præscribet ei, ne solus unquam cum solâ versetur, ut orationes augeat, corporis macerationem subeat aliquam, quodque præcipuum est ut frequenter confiteatur, aliaque similia, quæ si pœnitens recipiat in se poterit absolvi. Contra verò si ab illâ diligentiâ quam ille vel alius Confessarius jam diù adhibuerit, non se emendaverit, non absolvatur donec impedimentum sustulerit, vel nisi quid aliud à nobis acceperit quod convenire videatur, ad quos in tali negotio recurret, ut factum nobiscum expendat, ITA TAMEN UT NULLA FIAT MENTIO PŒNITENTIS.

Ultimorum S. Præsulis verborum occasione lugendum maximè est à charitate & justitia tanti Præsulis plures rigidioris praxis Confessarios esse remotissimos, omninòque illis oppositos: siquidem audiamus sæpissimè illos obligare pœnitentes, ut complices sibi declarent eosque denuncient superioribus, quod non solùm contra charitatem & justitiam esse judicamus, sed maximè in destructionem Sacramenti Pœnitentiæ tendere compertum est.

Ad majorem misericordissimi JESU CHRISTI *Salvatoris nostri Gloriam.*